

Số /SLĐTBXH - LĐVL
V/v báo cáo bổ sung, làm rõ một số nội dung
theo yêu cầu của Thường trực HĐND tỉnh

Quảng Trị, ngày tháng 11 năm 2022

Kính gửi: UBND tỉnh Quảng Trị.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh tại Công văn số 5570/UBND – KGVX ngày 03 tháng 11 năm 2022 về việc báo cáo bổ sung, làm rõ một số nội dung theo yêu cầu của Thường trực HĐND tỉnh, căn cứ nhiệm vụ được giao, Sở Lao động- TB&XH xin báo cáo nội dung về căn cứ pháp lý, sự cần thiết ban hành nghị quyết và quy trình ban hành văn bản quy phạm pháp luật đối với dự thảo Tờ trình của UBND tỉnh đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ mức đóng cho người tham gia BHXH tự nguyện tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2023-2025, như sau:

1. Về căn cứ pháp lý:

- Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19/6/2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật tổ chức Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22/11/2019;

- Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 80/2015/QH13 ngày 22/6/2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật số 63/2020/QH14 ngày 18/06/2020;

- Căn cứ Luật Ngân sách Nhà nước số 83/2015/QH13 ngày 25/6/2015;

Tại điểm h, Khoản 9, Điều 30 Luật Ngân sách nhà nước số 83/2015/QH13 ngày 25/6/2015 quy định thẩm quyền Hội đồng nhân dân cấp tỉnh như sau:

“h) Quyết định các chế độ chi ngân sách đối với một số nhiệm vụ chi có tính đặc thù ở địa phương ngoài các chế độ, tiêu chuẩn, định mức chi ngân sách do Chính phủ, Bộ trưởng Bộ Tài chính ban hành để thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn, khả năng cân đối của ngân sách địa phương.”

- Luật Bảo hiểm xã hội số 58/2014/QH13 ngày 20/11/2014;

- Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 22/11/2012 của Bộ Chính trị về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với Công tác BHXH, BHYT giai đoạn 2012-2020;

- Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23/5/2018 của Ban chấp hành Trung ương khóa XII về cải cách chính sách BHXH;

- Nghị quyết số 102/NQ-CP ngày 03/8/2018 của Chính phủ về việc giao chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH;

- Nghị định số 163/2016/NĐ-CP ngày 21/12/2016 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Ngân sách Nhà nước;

- Nghị định số 134/2015/NĐ-CP ngày 29/12/2015 của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều của Luật Bảo hiểm xã hội về BHXH tự nguyện;

Tại Khoản 1, Điều 14, Nghị định 134/2015/NĐ-CP ngày 29/12/2015 của Chính phủ ban hành quy định chi tiết một số điều của Luật BHXH về BHXH tự nguyện, có quy định:

“Khuyến khích các cơ quan, tổ chức và cá nhân hỗ trợ tiên đóng bảo hiểm xã hội cho người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện.”

- Nghị định số 07/2021/NĐ-CP ngày 27/01/2021 của Chính phủ quy định chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2021-2025;

- Chương trình hành động số 138-CTHĐ/TU ngày 12/11/2018 của Tỉnh ủy Quảng Trị thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW ngày 23/5/2018 của BCH Trung ương khóa XII về cải cách chính sách BHXH:

Tại Mục 4 phần III Chương trình hành động số 138-CTHĐ/TU ngày 12/11/2018 của Tỉnh ủy Quảng Trị có nêu rõ:

Thực hiện hỗ trợ cho lao động trong khu vực phi chính thức tham gia đóng bảo hiểm xã hội tự nguyện từ nguồn ngân sách hàng năm của tỉnh theo quy định của pháp luật.

Huy động các nguồn lực hỗ trợ đối tượng tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện từ các doanh nghiệp, nhà hảo tâm, các tổ chức, cá nhân đóng bảo hiểm xã hội.

Thực hiện kịp thời việc hỗ trợ kinh phí cho nông dân, người nghèo, người có thu nhập thấp, lao động khu vực phi chính thức đóng bảo hiểm xã hội tự nguyện để mở rộng diện bao phủ bảo hiểm xã hội.

Có giải pháp để giảm hỗ trợ hưởng bảo hiểm xã hội một lần, khuyến khích người lao động tham gia bảo hiểm xã hội thời gian dài hơn.

- Thông tư số 01/2016/TT-BLĐTBXH ngày 18/02/2016 của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật BHXH về BHXH tự nguyện;

- Nghị quyết số 69/NQ-CP ngày 19/05/2022 của Chính phủ về việc giao chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH.

2. Về sự cần thiết ban hành nghị quyết:

Chính sách bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế đã từng bước phát huy vai trò là một trụ cột chính của hệ thống an sinh xã hội và bảo đảm tiến bộ và công bằng xã hội, là mục tiêu và là động lực phát triển bền vững của đất nước. Quỹ BHXH, BHYT đã trở thành quỹ an sinh lớn nhất, hoạt động theo nguyên tắc đóng - hưởng và chia sẻ giữa những người lao động cùng thể hệ và giữa các thể hệ tham gia BHXH, BHYT.

Trong thời gian qua, Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Trị và BHXH Việt Nam đã ban hành nhiều văn bản để triển khai chủ trương cải cách chính sách BHXH của Trung ương và chỉ đạo các Sở, ban, ngành, đoàn thể, UBND các huyện, thị xã, thành phố theo chức năng, nhiệm vụ được giao, tổ chức triển khai để thực hiện chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH, cụ thể:

Chương trình hành động số 138-CTHĐ/TU ngày 12/11/2018 thực hiện Nghị quyết số 28-NQ/TW; Công văn số 1774-CV/TU ngày 25/9/2019 về tăng cường chỉ đạo thực hiện chính sách BHXH, BHYT; Kế hoạch số 606/KH-

UBND ngày 18/02/2019 triển khai thực hiện chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH, bảo hiểm thất nghiệp (BHTN) theo Chương trình hành động số 138-CTHĐ/TU của Tỉnh ủy Quảng Trị; Quyết định số 609/QĐ-UBND ngày 17/3/2021 về việc thành lập Ban Chỉ đạo thực hiện chính sách BHXH, BHYT tỉnh Quảng Trị; Quyết định số 2767/QĐ-UBND ngày 28/10/2022 của UBND tỉnh về ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện chỉ tiêu phát triển người tham gia BHXH, BHTN giai đoạn 2022-2025. Công văn số 2631/BHXH-TST ngày 20/9/2022 của BHXH Việt Nam về tăng cường công tác chỉ đạo phát triển người tham gia BHXH, BHYT, BHTN; Công văn số 2883/HĐQL-ĐGS ngày 11/10/2022 của Đoàn Giám sát Hội đồng quản lý BHXH về giám sát, kiểm tra việc thực hiện kế hoạch thu, chi, quản lý và sử dụng các quỹ BHXH, BHYT, BHTN tại tỉnh Quảng Trị và các văn bản về triển khai thực hiện chỉ tiêu phát triển đối tượng tham gia BHXH, BHTN hàng năm.

Tuy vậy, việc thực hiện chính sách BHXH trong cả nước nói chung và tỉnh Quảng Trị nói riêng vẫn còn nhiều hạn chế, nhất là việc mở rộng và phát triển người tham gia BHXH tự nguyện; độ bao phủ BHXH tăng chậm, chưa đáp ứng với yêu cầu đặt ra. Tính đến ngày 30/9/2022, toàn tỉnh có 72.014 người lao động tham gia BHXH; trong đó số người tham gia BHXH tự nguyện là 17.080 người. Dự kiến năm 2022 có 20.000 tham gia BHXH tự nguyện, tăng so với năm 2015 là 18.909 người¹. Tỷ lệ tham gia BHXH tự nguyện đã có sự thay đổi khá lớn, năm 2022 so với năm 2015 tăng 1.733%, số liệu chi tiết như sau:

Số người tham gia BHXH tự nguyện năm 2015 và năm 2022

Đơn vị tính: người

STT	Năm	Số người tham gia	Tăng năm 2022 so với năm 2015	
			Số người	Tỷ lệ %
1	2015	1.091		
2	2022	20.000 (dự kiến)	18.909	1.733

Tuy nhiên, tỷ lệ số người tham gia BHXH còn thấp so với lực lượng lao động trong độ tuổi, đến ngày 30/9/2022 đạt tỷ lệ 19,2%, thấp hơn bình quân chung cả nước (34,5%), việc mở rộng người tham gia BHXH tự nguyện chưa đáp ứng yêu cầu đặt ra, số người tham gia BHXH tự nguyện còn thấp so với tiềm năng người lao động chưa tham gia.

Hiện nay, chính sách hỗ trợ của nhà nước đối với người lao động tham gia BHXH tự nguyện được thực hiện theo Nghị định số 134/2015/NĐ-CP ngày 29/12/2015 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật BHXH tự nguyện, theo đó ngân sách nhà nước hỗ trợ 30% mức đóng đối với người lao động hộ nghèo (99.000đ/người/tháng), 25% mức đóng đối với người lao động hộ cận nghèo (82.500đ/người/tháng), 10% mức đóng đối với người lao động

¹ Năm 2015: 1.091 người tham gia BHXH tự nguyện

thuộc đối tượng khác (33.000đ/người/tháng), tính theo mức chuẩn hộ nghèo khu vực nông thôn giai đoạn 2021-2025 theo Nghị định số 07/2021/NĐ-CP ngày 27/01/2021 của Chính phủ quy định chuẩn nghèo đa chiều giai đoạn 2021-2025, từ ngày 01/01/2022, mức chuẩn nghèo đối với khu vực nông thôn giai đoạn 2021 - 2025 là 1.500.000 đồng, nên mức đóng tối thiểu hàng tháng tăng từ 138.600 đồng/tháng lên 297.000 đồng /tháng (đã trừ mức hỗ trợ của Nhà nước) đã tác động đến việc tiếp tục tham gia BHXH tự nguyện của nhóm người có thu nhập thấp, không ổn định. Đến ngày 30/9/2022 đã có 4.183 người dừng đóng không tiếp tục tham gia BHXH tự nguyện.

Trong khi đó đa số người lao động tham gia BHXH tự nguyện đều tập trung ở khu vực nông thôn hoặc lao động làm nghề tự do ở khu vực thành thị, lao động khu vực phi chính thức với thu nhập thấp và thiếu ổn định. Vì vậy, với mức hỗ trợ của nhà nước như hiện nay chưa thật sự thu hút đông đảo người lao động tham gia đóng BHXH tự nguyện để hưởng chế độ hưu trí sau này.

Theo số liệu của Cục thống kê tỉnh Quảng Trị năm 2022, toàn tỉnh còn khoảng 303.755 người lao động trong độ tuổi chưa tham gia BHXH (Lực lượng lao động năm 2022 là 375.769 người). Nếu không có giải pháp và chính sách khuyến khích tăng mạnh số người tham gia BHXH thì gánh nặng về an sinh xã hội sẽ rất lớn khi người lao động không còn khả năng lao động nhưng không có lương hưu hàng tháng, không có thẻ BHYT để khám chữa bệnh, không được hưởng chế độ tử tuất,... Đây sẽ là một gánh nặng cho ngân sách trong tương lai vì phải chi trợ cấp bảo trợ xã hội, mua thẻ BHYT cho người cao tuổi vì không tham gia BHXH tự nguyện.

Xuất phát từ những lý do trên, việc đề xuất chính sách hỗ trợ mức đóng cho người tham gia BHXH tự nguyện tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2023 - 2025 ngoài mức hỗ trợ chung của ngân sách Trung ương cần có những chính sách hỗ trợ thêm từ ngân sách của tỉnh nhằm tạo bước đột phá trong việc thực hiện chính sách BHXH tự nguyện, góp phần thực hiện tốt các chính sách an sinh xã hội trên địa bàn tỉnh trong thời gian tới, nhằm tăng tỷ lệ bao phủ BHXH, phấn đấu năm 2023 đạt 20,8%, đến năm 2025 đạt 22,5% lực lượng lao động trong độ tuổi tham gia BHXH theo Quyết định số 2767/QĐ-UBND ngày 28/10/2022 Quyết định ban hành Kế hoạch tổ chức thực hiện chỉ tiêu phát triển người tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm thất nghiệp giai đoạn 2022-2025.

3. Về quy trình ban hành văn bản quy phạm pháp luật

Ngày 25/10/2022, UBND tỉnh đã có Công văn số 5284/UBND – KGVX chỉ đạo Sở Lao động-Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với các Sở, ngành liên quan đề xuất chính sách hỗ trợ người tham gia bảo hiểm xã hội tự nguyện trên địa bàn; ngày 01/11/2022, UBND tỉnh có Công văn số 5506/UBND-TH về việc chuẩn bị các nội dung trình kỳ họp thứ 13 kỳ họp cuối năm của Hội đồng nhân dân tỉnh khóa VIII ngày 03 tháng 11 năm 2022, theo đó đề nghị Sở Lao động – Thương binh và Xã hội phối hợp với các Sở, ban ngành, Đoàn thể và các địa phương xây dựng dự thảo Nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ mức đóng cho người tham gia BHXH tự nguyện tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2023-2025.

Trên cơ sở ý kiến tham gia của các Sở, ngành liên quan² và đối chiếu những nhiệm vụ quy định UBND tỉnh trình HĐND cùng cấp quyết định nội dung và mức chi hỗ trợ, Sở Lao động-TB&XH xây dựng Dự thảo Tờ trình của UBND và Dự thảo Nghị quyết của Hội đồng nhân dân tỉnh quy định chính sách hỗ trợ mức đóng cho người tham gia BHXH tự nguyện tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2023-2025.

Tổ chức lấy ý kiến góp ý, tham gia của Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh, các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh, UBND các huyện, thị, thành phố và các đơn vị liên quan; đăng tải toàn văn Dự thảo trên Cổng thông tin điện tử của tỉnh theo đúng quy định của pháp luật về việc ban hành văn bản quy phạm pháp luật.

Do thời gian giao gấp, dự thảo Nghị quyết đang gửi Sở Tư pháp thẩm định theo dự thảo văn bản quy phạm pháp luật.

Trên đây là nội dung về căn cứ pháp lý, sự cần thiết ban hành nghị quyết và quy trình ban hành văn bản quy phạm pháp luật đối với Tờ trình của UBND tỉnh Đề nghị Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết quy định chính sách hỗ trợ mức đóng cho người tham gia BHXH tự nguyện tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2023-2025, Sở Lao động – TB&XH kính báo cáo Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Giám đốc Sở (b/c);
- Lưu: VT, LĐ - VL.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Lê Nguyễn Huyền Trang

---

² Sở Kế hoạch – Đầu tư, Sở Tài chính, Bảo hiểm xã hội và UBND các huyện, thành phố: Hải Lăng, Triệu Phong, Hướng Hóa và Thành phố Đông Hà (số liệu tổng hợp ý kiến tham gia đến ngày 14/11/2022)